

PANU:

KONTINKANKAALLA VÄITELTIIN

Taas Oulussa väiteltiin. Tapah-tui Kontinkankaalla. Nyt oli väittelyn toisen osapuolena kai-ken lisäksi nainen, ja – kuvitel-kaa – häntä vastassa oli mies miekallinen. Mutta niinpä piti sit-ten olla myös erotuomari, vieras mies, miekka kai hänelläkin, kai-ken varalta. Vaikka en minä nyt niistä miekoista ihan valalle me-ne, mutta eivätkö ne kuulu lää-ketieteen ja kirurgian tohtorin va-rustuksiin, niin kuin kuuluvat fi-losofian tohtoreidenkin. Entäpä tekniikan tohtorit sitten? Pitää-pä katsoa, kun Pitkä-Niemelä seuraavan kerran elävänä vas-taatan kävelee.

Lääketieteen lisensiaatti Kirs-ti Maria Niemi puolusti lauantai-na väitöskirjaansa lääketieteelli-sen tiedekunnan laitoserakennuk-sessa – Kontinkankaalla. Vasta-väittäjänä oli professori Väinö Havu, muuten virkaiässä nuorin Oulun yliopiston professoreista; kustoksena eli urheilukielellä erotuomarina "vanha" kunnon Kai Dammert. Yleisön keskuu-dessa istui myös viime kesänä helsinkiläistynyt Oulun yliopiston entinen säätö- ja systeemitekni-kan professori Antti Niemi, ny-kyinen Teknillisen korkeakoulun säätötekniikan professori, väitte-lijän aviopuoliso. Oulun yliopis-ton historian kirjoittaja voi mer-kitä alaviitteeseen kiinnostavana erikoisuutena, että aviovaimo näin seurasi miehensä esimerk-kiä, otti ja väitteli, eikä sillä hy-vä, vaan vielä samasea yliopis-tossa, jossa Antti-professori reip-

paat kolme vuotta sitten puolus-ti juhlallista opustaan "A Study of..." Luulenpa, että tapaus yliopistoelämässä on melko har-vinainen, mutta ennustan, että niin nuori kuin Oulun yliopisto onkin, ei lumi ehdi sulaa mon-takaan kertaa, kun tempu usua-taan. Tässäkin odotettavissa ole-vassa tapauksessa on mies jo näyttänyt, miten menetellään... Silti voi olla samaa mieltä Niemen herrasväen helsinkiläistutta-vaan kanssa, joka tästä intoksesta kuultuaan oli sanonut, ettei ne Oulussa aviopuolisot sentään ihan yhtenäin väittele.

Kirsti Maria Niemen, hänkin vielä äskettäin Oulun yliopiston palveluksessa, väitös oli 18:s lääketieteellisessä tiedekunnas-sa, jossa ensimmäinen väittelijä astui areenalle – vai ollisiko asi-allisempaa sanoa: kateederiin – jökseenkin tasan "kolme vuotta sitten. (OY:n ensimmäinen väite-telijä jo syksyllä 1961 oli nykyi-nen apul.professori, fil. tri Paa-vo Havas). Kaiken kaikkiaan oli rouva Niemi OY:n 43:s väittelijä ja kolmas nainen, joka täällä on kurkoittanut hennot kätensä koh-ti tohtorin hattua. Kaikki nämä daamit ovat olleet lääkäreitä. Fi-losofisessa tiedekunnassa näyt-täisi olleen 19 väitöstilaisuutta, viimeisimpänä maantieteilijä Ar-vo Naukkarinen, tekniillisessä tie-dekunnassa kuusi, viimeisimpänä Tatu E. Leinonen, Oulun poikia. Kilpailu FTK:n ja LTK:n välillä näyttää kiristyvän. "Pelli" on nyt siis 19–18, mutta mikäli olen

saanut oikeita tietoja, ollaan ai-van lähiainoina tasapelissä, tu-lossa on yhden tai kahden lää-kärin väitös. Mutta myös FTK on varustautunut, kaksi miestä on tiettävästi valmiina näyttämään, mistä tuulee.

Lääketiedettä ja eritä tilapäi-siä poikkeuksia lukuunotta-matta OY:n väitöstilaisuudet jär-jestetään talossa Aleksanterinkatu 6, portista vasemmalle. Van-han puutalon vierallinen nimitys yliopiston arkikielessä näyttää olevan FM2, mutta sitä kutsu-taan myös Suureksi luentosalik-si, niin ujustuttava juhlalliselta kuin nimitys saattaa tuntuakin. Siinä salissa, jonka monet oulu-laiset tuntevat "keskikoulun voi-mistelusalina" (ja muistavat sieltä myös monet jorot), ovat kaik-ki nuoren yliopistomme tähän mennessä nimityksensä saaneet professorit pitäneet virkaanastu-jaisesityksensä. Sellainen on muuten keskiviikkonakin klo 12.15.

Akateemiset väitös- ja virkaan-astujatilaisuudet ovat arksen akateemisen elämän harvoja aka-teemisen – juhlallisia hetkiä päi-vien pitkässä saatossa, jossa professorin niin kuin assistentin, ylioppilaan niin kuin kandidaa-tinkin elämä on kovaa työtä. Joka ei usko, menköön yrittämään. On hienoa, että edes nuo muuta-mat seremoniat juhlallisine käyt-täytymis- ja pukeutumisperinte-i-neen on säilytetty myös täällä karussa pohjolassa. Tiedän kyllä, että on tällaisen perinteellisen tapakulttuurin väheksyjä, mutta ihmettelisin, jos eivät korkeim-piin akateemisiin oppiarvoihin lu-keneet omaisi sen verran leikki-mieltä, että pystyvät mukautu-maan aikojen kulussa vakiintu-neisiin käyttäytymisseremonioihin. Mutta sellaisista kansan opettajista, joille tavat ovat itse-tarkoitus, herrat meitä varjel-koot.